EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2021/1642

av den 29 april 2021

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2019

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2019,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0093/2021), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (myndigheten) uppgick dess slutgiltiga budget för budgetåret 2019 till 47 379 354 EUR, vilket innebär en ökning med 7,21 % jämfört med 2018. Myndigheten finansieras med bidrag från unionen (28,73 %), bidrag från medlemsstaternas tillsynsmyndigheter (45,76 %) och avgifter från de enheter som står under tillsyn (24,33 %).

B. Revisionsrätten förklarar i sin rapport om årsredovisningen för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2019 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att myndighetens årliga räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för uppföljning av budgeten under budgetåret 2019 resulterade i ett budgetgenomförande på 99,95 %, vilket är en liten minskning med 0,03 % jämfört med 2018. Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 88,77 %, vilket innebär en minskning med 0,11 % jämfört med föregående år.

2. Europaparlamentet noterar att myndigheten enligt revisionsrättens rapport tar ut avgifter av kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister i enlighet med den tillhörande avgiftsförordningen och att sådana avgifter endast bör täcka myndighetens utgifter i samband med de avgifter som tas ut. Parlamentet noterar dock att revisionsrätten konstaterade att de avgifter som togs ut översteg de tillhörande utgifterna och därmed skapade överskott. Parlamentet noterar att myndigheten visserligen följde kommissionens anvisningar om denna fråga men att överskott och underskott ändå kan leda till en årlig korsfinansiering av verksamhet. Parlamentet noterar att enligt myndighetens svar att det inte ledde till någon betydande återkommande korsfinansiering inom myndighetens budget och att avvikelsen mellan tillsynskostnaderna 2019 var 2,8 % för kreditvärderingsinstitut och 1,8 % för transaktionsregister. Parlamentet uppmanar myndigheten att fortsätta att begränsa sådan korsfinansiering.

3. Europaparlamentet noterar att enligt revisionsrättens rapport omfattar myndighetens budget från nationella behöriga myndigheter till ett belopp på 1 363 258 EUR under 2019, vilket baserades på uppskattade siffror och aldrig justerades för att stämma överens med de faktiska siffrorna. Parlamentet noterar från myndighetens svar att både de uppskattade och de faktiska beloppen beräknades, men att det i kommissionens instruktioner (Ares(2016)2772696) om pensionsavgifter anges att byråerna inte bör justera de nationella behöriga myndigheternas andel av pensionsavgifterna till faktiska nivåer och att skillnaden mellan de faktiska respektive uppskattade beloppen för de nationella behöriga myndigheternas pensionsavgifter 2019 var liten, nämligen 27 888 EUR.

([1]) EUT C 107, 31.3.2020, s. 233

4. Europaparlamentet noterar från revisionsrättens rapport att de avgifter som tas ut av kreditvärderingsinstitut, i enlighet med den tillhörande avgiftsförordningen, baseras på deras intäkter som juridiska personer, men inte som en grupp eller grupp av närstående enheter, vilket skapar en möjlighet att minska eller undvika avgifter genom att överföra intäkter från kreditvärderingsinstitut under unionens jurisdiktion till närstående enheter utanför unionen och att den sannolika finansiella effekten av detta kryphål i förordningarna är okänd. Parlamentet noterar att enligt revisionsrättens rapport har myndigheten tillämpat avgiftsförordningen korrekt men den har identifierat risken och aviserat kommissionen. Parlamentet noterar från myndighetens svar att den kommer att delta aktivt i alla initiativ som syftar till att undvika kryphål i den tillhörande avgiftsregleringen.

5. Europaparlamentet noterar från revisionsrättens rapport att myndigheten för transaktionsregistrens avgiftsberäkningar presenterade oberoende revisorers yttranden om att deras årsredovisning för 2018 gav en sann och rättvisande bild, men att den inlämnade informationen om antalet transaktioner som rapporterats till transaktionsregistren under 2018 och antalet registrerade utestående transaktioner den 31 december 2018 endast var föremål för en begränsad granskning av oberoende revisorer. Parlamentet noterar från myndighetens svar att den inte har någon rättslig grund för att begära oberoende granskningar av transaktionsregisters sifferuppgifter, och myndigheten har föreslagit kommissionen att ändra den delegerade förordningen om avgifter för transaktionsregister i syfte att harmonisera beräkningssystemet i enlighet med rekommendationerna från kommissionens internrevisionsavdelning IAS. Parlamentet noterar att enligt myndighetens svar tillhandahöll det största transaktionsregistret 2019 den oberoende revisorns intyg på frivillig basis för alla kriterier som användes vid beräkningen.

Verksamhetsresultat

6. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att myndigheten använder vissa åtgärder, såsom centrala resultatindikatorer, för att bedöma mervärdet av sin verksamhet och andra åtgärder för att förbättra sin budgetförvaltning, såsom antalet genomförda peergranskningar, antalet analyserade riskområden och nivån på budgetutfallet.

7. Europaparlamentet noterar att myndigheten avslutade 95 % av de verksamheter som ingick i dess årliga arbetsprogram för 2019, vilket innebär en ökning med 5 % jämfört med 2018.

8. Europaparlamentet noterar att myndigheten, tillsammans med Europeiska bankmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, utgör en del av den gemensamma kommitté som arbetar för att säkerställa sektorsövergripande konsekvens och gemensamma ståndpunkter när det gäller tillsyn av finansiella konglomerat och andra sektorsövergripande frågor, och att myndigheten delar en räkenskapsförare med Europeiska järnvägsbyrån, samt att den deltagit i många gemensamma upphandlingar med andra byråer, i en konstant strävan efter effektivitet genom samarbete. Myndigheten uppmanas med eftertryck att aktivt söka ytterligare och bredare samarbete med alla unionens byråer.

9. Europaparlamentet välkomnar myndighetens insatser för en mer samordnad tillsynsordning i hela det europeiska finansiella systemet. Parlamentet understryker dess roll att säkerställa en stabil, väl integrerad, effektiv och säker finansmarknad. Parlamentet betonar vikten av konsumentskydd i unionen genom att främja rättvisa och transparens på marknaden för produkter och finansiella tjänster, och ser fram emot att få en uppdatering om framtida åtgärder som vidtas i denna riktning, inbegripet svar på de utmaningar som digitaliseringen av ekonomin och hållbarhetsåtgärderna innebär.

10. Europaparlamentet understryker det finansiella systemets skyldighet att på lämpligt sätt bemöta utmaningarna avseende den finansiella hållbarheten, den europeiska gröna given och Parisavtalet. Parlamentet välkomnar därför de insatser som myndigheten gjort för att införa ytterligare heltidsekvivalenter i sin budget för 2020 i syfte att uppfylla sitt nya hållbarhetsmandat. Parlamentet ser fram emot en uppdatering under andra halvåret 2021 av framstegen på detta område.

11. Europaparlamentet noterar att myndigheten har fått mer befogenheter när det gäller direkt tillsyn och stärkt konvergens. Parlamentet välkomnar denna tilldelade ansvarsskyldighet men uppmärksammar att denna process måste vara gradvis och kontinuerlig för att vara effektiv.

12. Europaparlamentet betonar att de mandat som antagits på nivå 1 i lagstiftningen i vissa fall inte tar hänsyn till de minimitidsfrister som behövs för att myndigheterna ska kunna utföra det arbete som krävs för att utarbeta och anta nivå 2-åtgärder, vilket kräver omfördelningar av resurser och orsakar förseningar i genomförandet av vissa åtgärder.

13. Europaparlamentet konstaterar att sammansättningen av myndighetens tillsynsstyrelse verkar lämplig för att hantera myndighetens tillsynsbefogenheter men mindre så när det gäller dess tillsynsfunktioner. Parlamentet anser att myndighetens förmåga att få korrekt information från finansinstitut inte är tillräcklig för att den ska kunna fullgöra sina olika skyldigheter.

14. Europaparlamentet påpekar att myndigheten vid genomförandet av sin verksamhet måste fästa uppmärksamhet vid att säkerställa efterlevnaden av unionslagstiftningen, respektera proportionalitetsprincipen och uppfylla de grundläggande principerna för den inre marknaden. Parlamentet välkomnar inrättandet av en rådgivande proportionalitetskommitté för att övervaka proportionalitetsprincipen och ser fram emot att få ta del av den föreslagna metoden för hur kommittén kommer att bidra till myndighetens årliga arbetsprogram. Parlamentet påpekar att proportionalitetsprincipen i förekommande fall bör vara en vägledande princip för myndighetens arbete.

15. Europaparlamentet noterar att eftersom myndighetens arbete allt mer övergår från tillsynsuppgifter till att genomföra och tillämpa unionsrätten måste myndighetens budget- och personalresurser omfördelas internt. Parlamentet påpekar att ett strikt fokus på det mandat som tilldelats av EU-lagstiftaren kommer att säkra en mer ändamålsenlig och mer effektiv resursanvändning. Parlamentet uppmärksammar att en effektiv tillsyn förutsätter att myndigheten har kapacitet att ta itu med risker eller problem som kan uppstå på marknaden. Parlamentet noterar att budgetökningarna bör vara stegvisa och fortsätta över tiden i linje med de ökade befogenheterna. Parlamentet anser att de framtida ansvarsområden som tillkommer till följd av bland annat strategin för digitalisering av finanssektorn och utövandet av ansvar i kampen mot penningtvätt kräver att myndigheterna ser till att deras finansiering anpassas. Parlamentet betonar att myndigheten snarast måste ges tillräckliga resurser så att den kan utföra sina tilldelade uppgifter på ett lämpligt och effektivt sätt.

16. Europaparlamentet välkomnar myndighetens rapport av den 3 november 2020 om den påskyndade kollegiala granskningen av BaFins och FREP:s tillämpning av riktlinjerna om genomdrivandet av finansiell information (ESMA/2014/1293) i samband med Wirecard-affären, där det avslöjades stora svagheter i marknadstillsynen och den institutionella tillsynen, särskilt när det gäller investerarskydd och marknadsintegritet. Parlamentet föreslår att myndigheten tar fasta på lärdomarna från denna skandal i sina riktlinjer och peerutvärderingar av genomförandet av dessa riktlinjer. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå åtgärder för en ytterligare harmonisering av unionens regler om finansiell tillsyn.

17. Europaparlamentet uppskattar den undersökning av handelsupplägen med utdelningsarbitrage såsom cum-ex eller cum-cum i enlighet med vad parlamentet begärt i sin resolution av den 29 november 2018 om cum-ex-skandalen: ekonomisk brottslighet och kryphålen i den rådande rättsliga ramen ([2]). Parlamentet uttrycker sin tillfredsställelse över att denna utredning av integriteten inom ett visst område av finansmarknadernas verksamhet är grundlig.

18. Europaparlamentet anser att myndigheten bör ta hänsyn till nya utmaningar på det digitala området och i fråga om hållbarhet. Parlamentet anser att uppfyllandet av dessa fastställda mål och integreringen av dem i reglerings- och tillsynsramen alltid måste ske i överensstämmelse med förstärkningen av marknaden, utan att marknadens konkurrenskraft undergrävs och utan att det läggs en alltför stor börda på aktörerna, särskilt på de små och medelstora aktörerna. Parlamentet anser att övervakningen av genomförandet av dessa mål kräver tillräckliga resurser.

Personalpolitik

19. Europaparlamentet noterar att 73,81 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2019, och att 155 av de 210 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (antalet tillåtna tjänster 2018 var 156). Parlamentet noterar att det relativt låga genomförandet av tjänsteförteckningen kan förklaras av det senare än väntade antagandet av översynen av de europeiska tillsynsmyndigheterna och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 om Europas marknadsinfrastrukturer ([3]), som skulle ha godkänt rekrytering av ytterligare personal till myndigheten. Parlamentet noterar dessutom att 68 kontraktsanställda och 10 utstationerade nationella experter arbetade för myndigheten 2019.

([2]) EUT C 363, 28.10.2020, s. 102.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1).

20. Europaparlamentet välkomnar nyheten att myndigheten är nära att uppnå en jämn könsfördelning i sin styrelse (6 män och 5 kvinnor) och på personalnivå (52 % män och 48 % kvinnor). Parlamentet noterar med tillfredsställelse den rapporterade könsbalansen när det gäller den högsta ledningen (1 man och 1 kvinna). Parlamentet välkomnar att myndigheten avser att offentliggöra en kortlista med minst en kvinna och minst en man för utnämningen av sin ordförande, och uppmanar myndigheten att göra detsamma när det gäller utnämningen av sin verkställande direktör. Parlamentet uppmanar myndigheten att bygga vidare på Europeiska centralbankens initiativ för att föreslå interna program för främjande av fler kvinnor och ökad mångfald bland sin personal.

21. Europaparlamentet noterar att personalomsättningen 2019 var 5 %, vilket uppfyller myndighetens mål om en personalomsättning på mindre än 10 %.

22. Europaparlamentet noterar att myndigheten har antagit en policy för skydd av enskildas värdighet och förebyggande av trakasserier. Parlamentet noterar att myndighetens personalavdelning varje år utarbetar en rapport om myndighetens verksamhet för att förebygga trakasserier på arbetsplatsen. Parlamentet noterar vidare att myndighetens personalavdelning och förtroendepersoner anordnar regelbundna informationsmöten.

23. Europaparlamentet anser att det är värdefullt för myndigheten att dess personal har erfarenheter från såväl den offentliga som den privata sektorn. Parlamentet anser att man bör undersöka system för att locka begåvningar från den privata sektorn till den offentliga sektorn och vice versa, med en minimigrad av försiktighetsåtgärder som främjar de båda sektorernas oberoende. Parlamentet anser att genomförandet av bestämmelserna på detta område bör övervakas av gemensamma EU-organ och att hänsyn bör tas till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall.

24. Europaparlamentet delar med oro revisionsrättens iakttagelse att myndigheten för att kompensera för en brist på tjänster förlitar sig allt mer på inhyrd personal, vilket kan medföra risker för otillräcklig övervakning av det komplexa arbete som externa uppdragstagare utför och för avtalsrättsliga tvister på grund av oklara ansvarsförhållanden. Parlamentet noterar, som en uppföljning av revisionsrättens resultat från tidigare år, att myndigheten använder avtal med it-företag som är formulerade på ett sätt som skulle kunna innebära att tillfälligt anställda anlitas i stället för att tydligt definierade it-tjänster eller it-produkter tillhandahålls. Parlamentet noterar att om it-tjänstekontrakt används för tillhandahållande av arbetskraft överensstämmer det inte med EU:s tjänsteföreskrifter och EU:s sociala och arbetsrättsliga bestämmelser och exponerar myndigheten för rättsliga risker och renommérisker. Parlamentet noterar att enligt myndighetens svar var eventuella risker i detta sammanhang begränsade och att myndigheten har antagit alla nödvändiga förfaranden för att undvika eventuell sammanblandning mellan upphandlingen av it-tjänster och tilldelningen av tillfälliga arbetstagare i kontrakten. Myndigheten uppmanas att se till att avtal om tillhandahållandet av tjänster och tillfällig arbetskraft är formulerade på ett sätt som förebygger oklarheter.

Upphandling

25. Europaparlamentet noterar myndighetens ansträngningar för att uppnå effektivitetsvinster genom att ansluta sig till upphandlingsförfaranden med andra byråer. Parlamentet noterar att myndigheten 2019 undertecknade ett ramavtal, tillsammans med Europeiska bankmyndigheten, om konsulttjänster på området för fastighetsförvaltning och att den nu leder ett upphandlingsförfarande för inhyrda personers tjänster tillsammans med de tre andra byråerna med huvudkontor i Frankrike.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

26. Europaparlamentet noterar att 25,41 % av myndighetens budget kom från avgifter som tas ut av de enheter som den övervakar. Parlamentet noterar att åtgärder har vidtagits för att minska eventuella intressekonflikter och att dessa strukturer och processer har granskats av unionsorgan och externa revisorer. Parlamentet uppmanar myndigheten att fortsätta att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om sina åtgärder för att säkerställa att inga intressekonflikter uppstår. Parlamentet noterar vidare att myndigheten anser att om kommissionen tog ut avgifterna skulle ineffektivitet uppstå och riskerna med felaktigheter och felberäkningar öka, med åtföljande renommeskada.

27. Europaparlamentet välkomnar de ytterligare åtgärder som vidtagits för att öka transparensen i myndighetens verksamhet genom att rapportera om de möten som myndighetens personal har med externa intressenter, liksom att de finns tillgängliga på myndighetens webbplats.

28. Europaparlamentet välkomnar att myndigheten offentliggör meritförteckningarna och intresseförklaringarna för sin högsta ledning.

29. Europaparlamentet påminner om kommentarerna och anmärkningarna från den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheter i resolutionen som åtföljer beslutet om ansvarsfrihet för myndigheten för budgetåret 2018 avseende problemet med intressekonflikter till följd av svängdörrssituationer och betonar behovet av en enhetlig strategi bland byråerna. Myndigheten uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om vilka framsteg som har gjorts.

30. Europaparlamentet understryker vikten av en öppen, effektiv och oberoende förvaltning för alla unionens byråer och för unionen som helhet. Parlamentet erinrar om sin resolution av den 16 januari 2020 om institutioner och organ i Ekonomiska och monetära unionen: förhindrande av intressekonflikter ([4]) efter avslutad anställning i offentlig tjänst och beslutet av den 18 november 2020 och Europeiska ombudsmannens rekommendation av den 7 maj 2020 i ärende 2168/2019/KR. Parlamentet betonar behovet av en enhetlig rättslig ram för att ta itu med dessa frågor. Parlamentet uppmanar myndigheten att genomföra Europeiska ombudsmannens rekommendationer i ärende 2168/2019/KR, särskilt genom att vid behov utnyttja möjligheten att förbjuda personer i dess ledning att tillträda vissa befattningar efter det att deras mandatperiod har löpt ut, fastställa kriterier för möjligheten för anställda att gå över till den privata sektorn, informera dem som ansöker om högre tjänster vid myndigheten om kriterierna när de ansöker och införa interna förfaranden för att säkerställa att en anställd som går över till ett annat arbete med omedelbar verkan får sin tillgång till konfidentiell information indragen. Parlamentet uppmanar vidare myndigheten att överväga att förlänga den obligatoriska karenstiden på 12 månader för högre tjänstemän som överväger ett byte av tjänst som kan ge upphov till intressekonflikter efter avslutad anställning i offentlig tjänst. Parlamentet uppmanar myndigheten att låta sig inspireras av de yttranden över fall av intressekonflikter och avlönad anställning efter uppdraget som Europeiska centralbankens etikkommitté offentliggör, i syfte att öka transparensen när det gäller potentiella intressekonflikter och avlönad anställning efter avslutat uppdrag.

Internkontroller

31. Europaparlamentet noterar, mot bakgrund av kommentarer och iakttagelser från den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten avseende rapporten från IAS om inkomster och verksamhetsbaserad förvaltning inom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, att överenskomna åtgärder har vidtagits.

32. Europaparlamentet noterar att IAS 2019 utfärdade en granskningsrapport om it-säkerhet och tillhörande styrningsprocesser och att myndigheten har utarbetat en handlingsplan för att ta itu med de områden som behöver förbättras. Myndigheten uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits i detta avseende.

33. Europaparlamentet noterar att myndighetens styrelse antog den nya ramen för intern kontroll i november 2018. Parlamentet noterar att myndigheten utförde den första årliga bedömningen av ändamålsenligheten i genomförandet av internkontrollprinciperna under första kvartalet 2020 och drog slutsatsen att internkontrollsystemet fungerar väl. Parlamentet noterar att 24 brister identifierades, varav de flesta var mindre och att ingen av dem ifrågasatte att principerna fanns och fungerade korrekt och främst gällde delarna kontrollmiljö och kontrollverksamhet samt informations- och kommunikationsdelarna.

Övriga kommentarer

34. Europaparlamentet noterar att myndigheten, med tanke på den fortsatta osäkerheten kring Förenade kungarikets utträde ur unionen, fortsatte att vidta praktiska förberedande åtgärder för ett avtalslöst scenario genom att offentliggöra uppdaterade redogörelser och åtgärder för it-applikationer och databaser.

35. Europaparlamentet noterar de insatser som gjorts för att öka myndighetens cybersäkerhet och dataskydd.

36. Europaparlamentet noterar att myndigheten i november 2019 flyttade till nya lokaler i Paris i den så kallade iBox, som har en högkvalitativ miljöcertifiering och är mindre dyr per kvadratmeter jämfört med de gamla lokalerna.

37. Europaparlamentet uppmanar myndigheten att rikta in sig på att sprida sina forskningsresultat till allmänheten.

38. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 29 april 2021 ([5]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([4]) Antagna texter, P9_TA(2020)0017.
([5]) Antagna texter, P9_TA(2021)0215.